

Trong phạm vi bài viết này, tôi muốn đề cập đến một số vấn đề cốt lõi của sự mang phúc âm hóa và xây dựng con người Kitô giáo cũng như nói thêm về những vấn đề đáng phải quan tâm về hiện tình Giáo Hội Việt Nam để mong chia sẻ và góp ý với các vị lãnh đạo Giáo Hội.

Tôi thành tâm cầu mong cho Giáo Hội được c tr nên tinh tuyền, thánh thiện h n n a

đ x ng đáng là «Hiện thế» của Chúa Giêsu khó nghèo, thánh thiện, công chính và nhân ái.

Từ c ng Pháp có câu «Chó s a m c chó đoàn l hành c đi» (le chien aboie, la caravane passe!). Câu này th ng đ c nh c l i đ nói v thái đ khinh th , làm ng c a nh ng ng i không mu n nghe ai phê bình dù đúng hay sai. Làm ng đ ti p t c s ng và làm nh ng đi u mình t cho là đúng là phải, không c n l ng nghe ý ki n c a ng i khác dù xây d ng hay đ kích. Dĩ nhiên, cũng có nh ng tr ng h p ng i ta phải làm ng tr c đ lu n thi u khách quan và tích c c, nh ng không th lúc nào cũng b t tại, nh m m t tr c m i đ lu n và góp ý c a ng i khác.

Sau khi viết bài tr c nói lên m t vài suy t c a tôi v Giáo Hội Việt Nam, m t số ng i thân c a tôi trong đó có m t vài linh m c bên nhà đã nói v i tôi th này: «anh viết làm gì, h có nghe đâu mà nói, cũng vô ích thôi!» B t v y, nh ng tôi không n n. Tôi c viết và phải viết nh ng gì tôi tin là h u ích và phải nói ra vì l ng tâm không cho phép «mũ ni che tai» tr c bao s vi c, -mà khách quan- thì th t là đáng quan ng i. Tôi viết vì th c tâm mu n góp ph n xây d ng cho Giáo Hội ngày m t thêm t đ p x ng đáng là Bí Tích của Chúa Giêsu đ c bi t trong hoàn c nh c a quê h ng và th gi i ngày nay, vì tôi r t yêu m n Giáo Hội và đang n l c ph c v Giáo Hội.

S ki n ng i ta không mu n nghe, mu n đ c thì không phải bây gi m i là hi n t ng thông th ng c a thái đ qu n chúng. Khi x a, Chúa Giêsu cũng đã g p phải thái đ c ng lòng và khinh th này trong dân Do Thái, nên Chúa đã đôi l n nói:

«Ai có tai thì nghe!» (Mt 11, 15).

Trong Cựu Ước, Thiên Chúa cũng đã nói đến thái độ khinh thị này của Dân Do Thái như sau:

*«Nhưng dân ta đã chẳng nghe lời
ít Raen nào đâu có chịu
Ta đành mất hờn lòng chai dờ đá
muốn đi đâu thì cứ vì cớ đi» (Tv 81: 12-13)*

Đuay, Thiên Chúa vẫn không thất vọng. Ngài vẫn sai các Ngôn sứ mang Sứ điệp của Ngài đến cho dân dõ dõ và cũng để cảnh cáo họ qua các thói đời như chúng ta thấy trong Kinh Thánh. Điệu này đã khích lệ tôi tiếp tục nói lên những suy tư về hiện tình Giáo Hội bên nhà cũng như hội ngộ qua những gì tôi được biết về những «hiện tượng không được bình thường» liên quan đến não trạng cũng như cung cách phục vụ của một số giáo sĩ đàn anh.

Nghe tôi có thể cho tôi là «hèn xốc, dõ dõ...» khi dám để cập đến những vấn đề này, vì đang chạm đến các «điều cấm kỵ». Khoan dung hơn nữa, nghe tôi có thể nói: «tôi biết gì về thực trạng bên nhà mà dám nói đang khi tôi sống ở nước ngoài với hoàn cảnh hoàn toàn khác biệt...». Đúng, tôi đang sống và phục vụ trong Giáo Hội Hoa Kỳ, thì làm sao thấu hiểu mọi khúc mắc của hiện tình Giáo Hội bên nhà. Đuay, đứng ở góc cảnh suy tư thần học và mục vụ, tôi vẫn muốn đóng góp một cái gì về Giáo Hội Mỹ tại quê nhà mặc dù tôi không có vinh dự được phục vụ hiện nay và cũng không có hy vọng hay mơ ước gì được về phục vụ trong tương lai. Tuy nhiên, không phải vì thế mà tôi đang dõ dõ về Giáo Hội Mỹ.

Trong phạm vi bài viết này, tôi muốn để cập đến một số vấn đề cốt lõi của sự mang phúc âm hóa và xây dựng con người Kitô giáo cũng như nói thêm về những vấn đề đáng phải quan tâm về hiện tình Giáo Hội Việt Nam để mong chia sẻ và góp ý với các vị lãnh đạo Giáo Hội.

Thực vậy, tôi vẫn quan niệm và thâm tín rằng xây dựng con người, đào tạo những Kitô hữu đích thực thì quan trọng hơn việc xây dựng cơ sở vật chất, mặc dù việc này cũng cần trong mức độ chính đáng của nó. Xây dựng lòng yêu mến Chúa và người khác để mình chứng được tin chân chính thì cần thiết hơn là phô diễn lòng đạo đức bằng những hình thức rập khuôn sách, kinh kệ, xây dựng tể nhân phô trương bề ngoài.

Có thể, theo tin khố tín cầa nhồ ng ngồ i vồ thăm Việ t Nam kồ i, thì tôi không thể tồ ng tồ ng và thông cầ m đồ c lý do tồ i sao Tòa Giám Mồ c Bùi Chu, (và cồ TGM Thái Bình vồ i nhà thồ y tồ thồ mồ ng phía trồ c) đồ c xây nguy nga, đồ sồ hồ n cồ Nhà Thồ Chính Tòa. Cồ c kồ khó hiồ u hồ n nầa là «Công Trồ ng Mân Cồ» ở Bùi Chu vồ i Kinh Mân Cồ đồ c vồ t bồ ng 150 ngồ ng khác nhau trên nhồ ng tồ m đá cầ m thồ ch đồ t tồ n! Đồ LÀM Gì? đồ xây đồ ng con ngồ i Kitô giáo cho có chiồ u sâu thích đáng hay đồ phô trồ ng hồ m hỉnh vồ i du khách? Thồ hồ i công trình kia tồ n phí biồ t bao ngân khoồ n (chồ c chồ n đã xin đồ c tồ bên ngoài) mà đáng lồ tồ n đó nên đồ c dùng đồ làm bao viồ c bác ái, y tồ, giáo đồ c khác cầ n thiồ t hồ n cho giáo dân trong Đồ a phồ n. Vồ i, ai đồ n đây đồ đồ c kinh Mân Cồ vồ i 150 ngồ ng khác nhau vồ t trên nhồ ng phiồ n đá cầ m thồ ch đồ t tồ n nhồ vồ y? Giáo Dân Việ t Nam ai có khồ năng đồ c đồ c 150 ngồ ng thồ giồ i mà trồ ng ra đồ lòe hồ ? Còn du khách ngoồ i quồ c thì Bùi Chu có phồ i là mồ t «kồ quan» cầa thồ giồ i, có sồ c thu hút mồ i ngồ i ở khồ p mồ i nồ i đồ vồ đây đồ chiêm ngồ ng không? Vồ y thì «Công Trồ ng kia» đồ cho ai thồ ng ngoồ n?

Nhồ vồ y, rõ ràng đây là hình thồ c phô trồ ng, chồ i trồ i hồ n là nhồ m mồ c đích phúc âm hóa hồ u hiồ u, phồ n ở nhồ đích thồ c cái nghèo cầa Chúa Kitô.

Nhồ ng trồ c khi đi sâu vào chồ đồ xây đồ ng con ngồ i Kitô giáo, tôi xin đồ c nói qua vồ kinh nghiồ m mồ c vồ cầa tôi vồ i ngồ i Mồ Tây Cồ (Mexicans) ở Mồ. Dân Mồ Tây Cồ trồ c kia là Công Giáo toàn tồ ng do công truyồ n bá Tin Mồ ng cầa các thồ a sai Tây Ban Nha. Nhồ ng dân Mồ hiồ n nay ở Mồ Tây Cồ hay đang sinh sồ ng ở Hoa Kồ, thì nhiồ u ngồ i đã bồ sang các giáo phái Tin lành khác hoồ c không theo tôn giáo nào nầa.

Nhồ ng ngồ i còn sồ ng đồ c tin Công giáo thì đa sồ tồ ra lồ là trong viồ c sồ ng Đồ o cho có chiồ u sâu mong muồ n.. Hàng năm chồ có 2 đồ p rồ t quan trồ ng đồ i vồ i hồ mà thôi: Đó là Lễ Tro (Ceniza) và Lễ Đồ c Mồ Guadalupe (Dec. 12). Hồ thồ ng xuyên bồ Lễ ngày Chúa nhồ t và các ngày Lễ Trồ ng quanh năm, Hồ ít xồ ng tồ i và rồ c lồ. Nhồ ng 2 đồ p quan trồ ng trên thì hồ không thồ bồ qua đồ c. Trong ngày Lễ Tro, nhà thồ nào có dân Mồ tham đồ thì cũng chồ t ních ngồ i trong mồ i Thánh lồ sáng chiồ u. Hồ bồ ng bồ con cái đồ n tồ sáng sồ m đồ đồ c xồ c tro!ồ Xồ tôi vồ i 50% là dân Mồ thì có năm đã 10 giồ đêm tồ i thồ tồ Lễ Tro mà còn có ngồ i đồ n gõ cầa nhà xồ đồ xin xồ c tro vì trong ngày hồ chồ a đi kồ p! Hình nhồ «tro» là mồ t cái gì quá linh thiêng đồ i vồ i hồ, còn hồ n cồ Thánh lồ và Thánh Thồ nồ a! Nhồ ng sau ngày Lễ Tro thì không thồ y hồ đâu nồ a! Ngay cồ Lễ Giáng Sinh và Phồ c Sinh cũng có rồ t ít ngồ i đi Lễ, mồ c dù tôi đã biồ t bao lầ n giồ ng đồ y cho họ biồ t sồ cầ n thiồ t phồ i tham đồ các ngày lồ quan trồ ng này. Ngày lồ Đồ c Mồ Guadalupe cũng vồ y. Tồ 5 giồ sáng hồ đã có mồ t đông đồ ở nhà thồ đồ hát chào mồ ng Đồ c Mồ buồ i sáng (Mananitas) sau đó đi rồ c kiồ u ở nhồ Đồ c Mồ Guadalupe và tham đồ Thánh lồ rồ t đồ ng đồ o và sồ t sáng. Nhồ ng trồ ngày này ra, thì không sao thúc đồ c đồ c hồ đồ n tham đồ đông nhồ vồ y các ngày Lễ trồ ng khác kính Đồ c Mồ nhồ Lễ Đồ c Me là Mồ Thiên Chúa (1/1) Đồ c Mồ Hồ n Xác lên Trồ i (15/8) hoồ c Lễ Đồ c Mồ Vô Nhiồ m Nguyồ n Tồ i (8/12) là nhồ ng ngày Lễ buồ c cho cồ Giáo Hồ i. Tôi cũng đã biồ t bao lầ n giồ ng cho họ biồ t là chồ có Mồ t Đồ c Mồ thôi, dù

dễ dàng nhận ra danh hiệu khác nhau như Guadalupe, Lm Đc, Fatima, LaVang, v.v nhưng cho đến nay dân Miền Nam không nói chung và tôi nói riêng vẫn chỉ tôn sùng một mình Đc M Guadalupe thôi và chỉ xuất hiện đông đảo trong ngày Lễ này và ngày Lễ Tro hàng năm dịp Lễ khác quanh năm!

Sự kiện này cho thấy là việc duy trì, rao giảng Tin Mừng cũng như võ lòng sùng kính (devotion) Đc M và các Thánh rất quan trọng ngay từ buổi đầu. Khi giáo dân đã quen với nếp sống và lòng sùng kính nào rồi thì rất khó để thay đổi sau này dù đó là điều cần thiết phải làm. Còn giáo dân Việt Nam thì sao?

Có thể nói, giáo dân Việt Nam từ xưa đến nay vẫn thường đặt đức kính cho nhiều, phải kính sợ Chúa qua việc tuân giữ các giới răn của Chúa và luật của Hội Thánh để được rỗi linh hồn, vì sợ phải xuống địa ngục sau khi chết. Thiên Chúa đối với họ dường như là một Quan tòa nghiêm khắc, hơn là một người Cha nhân lành đầy lòng xót thương, tha thứ. Sống để trở thành một bản phôi, một gánh nặng đối với nhiều người hơn là một lý tưởng tự nguyện theo đuổi vì đã xác tín được giá trị của nó.

Phải chăng đây cũng là một quá trình của việc phúc âm hóa, việc xây dựng con người Kitô hữu của giáo sĩ Việt Nam từ xưa đến nay? Như vậy phải xây dựng thế nào?

1- XÂY DỰNG CON NGƯỜI KITÔ GIÁO:

Xây dựng con người mang tên Chúa Kitô trong Giáo Hội Công Giáo không thể chỉ chú trọng vào việc duy trì cho họ biết «giới Đao» như giới tài sản, tính mạng, mà phải duy trì cho họ biết sống đức tin một cách sâu sắc và trở nên thành hai chiều kích thiêng liêng và xã hội. Phải duy trì cho họ biết một cách sâu sắc rằng Thiên Chúa quan tâm là tình yêu. Ngài dựng lên con người và nhất là cứu chuộc con người trong Chúa Kitô chỉ vì Ngài yêu thương con người chứ tuy thế Ngài không đòi hỏi lợi ích gì cả. Do đó, yêu mến Thiên Chúa và sống theo đường lối của Ngài là điều chỉ có lợi cho con người chứ không lợi ích gì cho Chúa. Nói khác đi, con người không «thì ơn cho Chúa» (do God a favor) khi yêu mến Ngài và cố gắng tuân giữ mọi giới răn của Ngài. Yêu mến vì Chúa đáng mến và giới giới răn để thể hiện lòng mến đó như Chúa Giêsu đã dạy:

«Nếu anh em yêu mến Thầy, anh em sẽ giữ các điều răn của Thầy» (Jn 14, 15)

Như thế, sống Đao phải là một niềm vui, một khát vọng, một lý tưởng sống tích cực, một nhu cầu tất yếu thì cần tha mãi, chứ không phải là một mọt gánh nặng, một bộn phiền miên cưỡng phải chu toàn vì số bất phật. Bao lâu giáo dân chưa ý thức rõ về điều này thì họ vẫn chưa «sống Đao» đúng với ý nghĩa của từ ngữ mang nội dung này.

Chiều kích xã hội của đức tin và lòng mến, ngược lại Kitô giáo phải biết yêu thương mọi người, tôn trọng và quan tâm đúng mức đến nhu cầu của nhau và của người khác. Không thể chỉ yêu mến Chúa bằng cách đức kinh, cầu nguyện, tham dự Thánh Lễ... giờ mới luật buộc như người sống thiêu bác ái, bất công và đáng đáng trọng như đau khổ của anh chị em chung quanh mình. Cái tội lỗi của con người ngày nay là tội thờ, đáng đáng (indifference, insensitivity) trọng của người khác bỏ bóc lột, bỏ phân biệt đối xử, bỏ đem bán làm vật mua vui cho người kẻ vô luân, vô đạo, bỏ bỏ đói và không đức của trẻ bèn họ thờ vì không có tiền. Họ ngăn cách giữa giàu và nghèo ngày càng thêm sâu rộng vì con người của thời đại hôm nay nói chung trong đó có rất nhiều người Kitô giáo nói riêng đã lãnh cảm (numb) trọng số khổ cùng, bất hạnh của người khác. Các chức vụ chính trị chức phận cho người giàu và cho chính quyền là của giai cấp thông trọng hơn là phục vụ cho con người bất luận giàu nghèo, sang hèn.. Đây là một tội «tội ác» (crime) chống lại chính Thiên Chúa là Đấng giàu lòng thương xót, nhân từ và quảng đại. Vì người Quốc của Ngài, vì thế, chứ dành cho người người bất tử xót thương, thông cảm và nhạy cảm (sensitive) với mọi nhu cầu chính đáng của tha nhân vì Chúa Giêsu thế số hiện diện và đang đáng hành với người người khó khăn, bèn họ thờ và nên nhân của mọi bất công xã hội. (cf. Mt 25: 31-46 Ngày phán xét chung)

Như vậy, nếu không chú trọng xây dựng con người Kitô giáo cách thích đáng trên hai bình diện thiêng liêng và xã hội, mà chỉ chú trọng vào việc xây dựng vật chất cho lợi cho đức, đức bỏ nhà thờ cũ còn thờ xây nhà thờ mới quá tốn phí, hoặc xây «Công trọng Kinh Mân Côi với 150 ngôn ngữ» để phô trương... thì chức của Giáo Hội đã không chu toàn trách nhiệm xây dựng và phục vụ cho con người như Chúa mong muốn Giáo Hội không thờ đáng tình với bất cứ thế lực chính trị nào để làm người trọng công, bóc lột và tha hóa con người. Người của, Giáo Hội phải có can đảm lên tiếng chống lại những tội trọng và tội ác đó của xã hội trong khi thi hành Sứ mệnh phúc âm hóa, xây dựng con người Kitô giáo của mình.

Giáo dân Việt Nam cho đến nay chưa thể số đức đào luyện thích đáng trong hai chiều kích nói trên, nên vẫn còn «giống Đao» nhiều hơn là «sống Đao». Vẫn chưa quên đi Lễ, đức kinh, lễ nghi, rước kiệu, hành hương... hơn là biết sống lại Chúa cách thích đáng cần thờ bằng quy tắc tâm can thì sống theo tinh thần của «Phúc Âm sống Sống» (Gospel of Life) là mến Chúa phải đi đôi với yêu người, yêu sống thiện, chu toàn công bình và thế hành bác ái. Không phải chỉ xem các tội như bỏ đức kinh tội sáng, lo ra khi đi Lễ, chứ không ăn thờ ngày thờ sáu... mà quan

trở ng h n là x ng t i bóc l t ng i khác, th i tr c s đau kh , nghèo đói c a anh ch em đ ng lo i, cũng nh s ng không trung th c v i ni m tin nên đã buông th theo nh ng đòi h i c a “văn hóa s ch t” (culture of death), -ch i b Thiên Chúa b ng đ i s ng -, đang bành tr ng kh p n i trên th gi i và ngay trong môi tr ng xã h i Vi t Nam hi n nay.

Đ i s ng Kitô h u ph i ph n nh trung th c nh ng giá tr c a Tin M ng C u Đ mà Chúa Giêsu đã rao gi ng và truy n l i cho Giáo H i ti p t c cho đ n ngày viên mãn.

S ng gi a m t th gi i gian tà, b t công, tôn th v t ch t và đ y t i ác ngày nay, ng i Công giáo ph i là nh ng nhân ch ng hùng h n cho Chúa Kitô, Đ ng đã đ n đ gi i phóng cho con ng i kh i m i xi ng xích nô l cho t i l i, b t công và thù h n.

Nh ng mu n đ t m c tiêu đó, mu n cho tín h u đ c s ng đ c tin cân x ng và tr ng thành đ mang Đ o vào đ i, thì ng i đ y d , rao gi ng cũng ph i đ c đào luy n t ng x ng đ th c s s ng nh ng đ i u mình gi ng đ y. N u không, s không thuy t ph c đ c ai tin và th c hành nh ng gì mình khuyên b o. C th là các ch ng sinh đang đ c tu h c, thì c n thi t ph i đ c hu n luy n cho có chí u sâu v tâm linh (rich spirituality) có lòng hăng say nhi t thành (zeal and devotion) v i s v (ministry) ngoài hi u bi t chuyên môn t i thi u v h c v n (academic formation) .

Linh m c c a th i đ i hôm nay không ph i ch bi t làm L , ban các Bí Tích mà quan tr ng h n h t ph i là hình nh s ng đ ng c a Chúa Giêsu đang hi n di n và ph c v cho dân c a Ng i thu c ch ng t c, ngôn ng , và giai c p xã h i.

Trong tinh th n y, Linh m c - m t Alter Christus – không th ph n ch ng b ng chính đ i s ng c a mình gi a giáo dân và nh ng ng i khác tín ng ng v i mình.

Ph n ch ng (anti-witness) tr c h t b ng thái đ hèn h ch y theo và làm tay sai cho «b t k th l c nào» đ tr c l i cho mình, b t ch p quy n l i c a Giáo H i, c a dân Chúa đ c trao phó cho mình ph c v . Ph n ch ng b ng đ i s ng suy thoái đ o đ c, (moral deterioration) l i bác ái v i anh em, tranh giành đ a v , quy n l i, tha hóa vì tham mê t i n b c, chu ng vui thú, t i n nghi v t ch t c a ch nghĩa tiêu th và v t ch t hóa (consumerism and materialism), là nh ng bi u t ng c a «văn hóa s ch t»...

Tóm lại, phôi dật nòng vụn đổ ào ào con người Kitô giáo (Christian formation) dù là công nhân giáo dân hay giáo sĩ đời sống xứng đáng với ân phúc được là Kitô hữu (the grace of being a Christian.)

Chính vì muốn nhận mình với giá trị và tầm quan trọng của ân phúc này, mà Thánh Âu Tinh (Augustine 354-430) đã nói một câu thi danh và rất sâu sắc như sau: «Cho anh em tôi là Giám Mục, với anh em tôi là Kitô hữu, danh hiệu Giám Mục nói lên một trách nhiệm đối mình, còn danh hiệu Kitô hữu là một ân phúc. Danh hiệu Giám Mục nói lên một hiểm họa trong khi danh hiệu Kitô hữu nói đến sự cứu độ» = «For you I am a Bishop, with you I am a Christian. The former title speaks of a task undertaken, the latter a grace, the former betokens danger, the latter salvation» (cf. Sermon 340, 1: PL: 1483)

Như thế có nghĩa: được là Kitô hữu (Christian) thì quý trọng hơn làm Linh mục, Giám mục, Hồng Y hay cả Giáo Hoàng nữa. Do đó, không nên nghĩ tôi phải dấy cho tín hữu biết trân quý ân sống này mà chính tôi cũng phải sống cho cần xứng với ân sống đó trong công việc là giáo sĩ với sự mong rao giảng, dấy đạo, thánh hóa và làm chứng cho những điều tôi rao giảng, dấy đạo người khác. Nếu không, tôi sẽ trở thành phần chứng và không còn thuyết phục được ai tin vào những lời giảng dạy của tôi nữa.

Có thể, nếu ân phúc được là Kitô hữu quan trọng hơn vinh dự được làm Giám Mục, Hồng Y thì, trước hết, tôi không được phép chủ ý chèn «lobby» bằng mọi cách để được tiến cử lên những địa vị này vì đó là công việc của Chúa Thánh Thần, không phải là việc của người phạm dấy tham sân si. Tôi phải tôn trọng Chúa Thánh Thần trong việc hình thành Giáo Hội để những ai Ngài muốn trao trách nhiệm thì được chọn lên mà thôi. Tôi cũng không được phép kéo phe kéo cánh đòi cho «người của chúng tôi», của «Đa phần» chúng tôi phải làm Giám Mục, làm Bề Trên, chứ không thể dấy đạo của phần khác đến «cai trị chúng tôi» được. Hành động như vậy thì không những tôi đã can thiệp thô bạo vào công việc của Chúa Thánh Thần mà còn biến Giáo Hội của tôi thành một «tổ chức thế tục» qui tụ những người dấy tham vọng xa, núp dưới chiêu bài «nâng đỡ làm Tông Đồ». Giáo Hội của tôi phải là Bí Tích của Chúa Kitô – giữa trần gian, là «Tòa Nhà của Thiên Chúa», nơi qui tụ những người muốn được cứu rỗi như Chúa Kitô và những người thế tục sẽ được kêu gọi mang ơn cứu độ này đến cho những ai cần nên vậy, chứ không phải là nơi «buôn thần bán thánh», tranh giành quyền lợi, địa vị, danh vọng...

Tóm lại, nếu quan niệm đúng đắn như vậy với ân phúc được là Kitô hữu và tôn trọng Chúa Thánh Thần hiện diện và hoạt động trong Giáo Hội, thì tôi không được thi hành bất cứ thứ gì nào để thỏa mãn tham vọng cá nhân mình với địa vị và quyền bính trong Giáo Hội để phần. Để biết, tôi không được phép «đi đêm» hay «thả hiếp» với bất cứ ai để «phá anh em» để ngăn chặn «người» tôi không muốn được tiến cử lên địa vị nào đó. Tôi cũng phải giữ kín

những điều được thực hiện trong nội bộ Hội Đồng Giám Mục để không ai ngoài biệt được một tin tức gì về những điều đã được bàn bạc trong nội bộ các Giám mục. Vì thế sao cho đến nay những gì được bàn kín trong Hội Đồng Giám Mục đều lọt ra ngoài ngay sau đó? Ai tiết lộ, Ai làm «antenna»??? Và mục đích gì???

Một khác, nếu là Kitô hữu thì cao trọng hơn làm Giám mục thì người ta phải chú trọng nhiều hơn nữa vào việc dạy dỗ giáo dân sao cho họ biết sống tốt đẹp và sống vui vẻ và phúc đức là Kitô hữu, biết sống Đấng đem Tin Mừng của Chúa Kitô đến với những người chưa biết Chúa vì Chúa «muốn cho mọi người được cứu rỗi» (1 Tim 2, 4).

Cũng phải chú ý hơn nữa vào việc bồi dưỡng cho các linh mục đã làm mục vụ lâu năm để họ trở nên «tiêu cực, bê bối» như «giống dai, giống dài, giống sai thốn hóc, sai cả giáo lý» như có linh mục kia, khi giống trong loan tống của một giáo dân, đã quá đỗi cao ngạo khi nói «làm vui lòng người sống» bằng cách quy rập: «linh hồn này đã về Thiên Đàng rồi»! Đã vậy rồi thì còn gì phải dâng Lễ cầu nguyện cho nó? Có giáo lý nào dạy phải cầu nguyện cho các Thánh trên Thiên Đàng đâu? Lại nữa, một linh mục đi xe Lexus, đeo đồng hồ Longines những đã tỏ bày cách trơ trẽn như thế này: linh mục phải ăn sung mặc sướng, sang trọng để cho giống trở thây đó mà ham đi tu chứ! sống nghèo, sống khổ thì còn ai muốn đi tu làm linh mục nữa! Thế họ hơn nữa là một linh mục, khi giống trong Lễ cưới, đã vô liêm sỉ và rất thô lỗ khi điếu thuốc trong vòng tay các tân hôn «cười, cười rồi cười»! Chưa hết, hiện nay đang có một một số linh mục trẻ «chịu chơi» hay đi đến các tiệc cưới và nhẩy nhót với giống trẻ sau đó tiệc! Có linh mục còn tham gia chơi trò chơi «ném vớ» (stockings) với đôi tân hôn nữa, khiến cho nhiều khách đến tiệc phải nhăn mặt bỏ ra về!

Đây là giống xấu (scandal) cần phải tránh. Không thể lý do «hòa đồng, chịu chơi» như vậy để làm một cách của linh mục trẻ công chúng. Các linh mục Mẹ cũng không ai «chịu chơi» kiểu như những này.

Linh mục là bí tích của Chúa Kitô, nên họ giống dạy cũng như thế cách và ngôn từ phải phù hợp như trung thực cho Đấng đã gọi và sai mình đi rao giảng Tin Mừng cứu độ và làm chứng cho Ngài. Mọi họ giống dạy phải có phẩm chất giáo huấn cao và có nội dung phù hợp với thốn hóc, tín lý, giáo lý của Giáo Hội. Không thể nói năng bừa bãi, vô ý thức và hành xử gây tai tiếng làm gì mà hay một niềm tin của giáo dân được trao phó cho mình phải và đến đến và làm giống sáng. Muốn cho giáo dân kính trọng và tôn trọng vai trò của mình thì linh mục cũng phải sống cho phù hợp với công việc của mình là những điều đi đến bí tích của Chúa Kitô qua sống (ministry).

Nếu trên đây là những «mặt tiêu cực» của việc giáo dục và sống chung nhân của giáo sĩ, thì cũng cần lưu ý ngay đến việc đào tạo chủng sinh hiện nay và các chủng viện. Cần chú trọng hơn nữa việc đào luyện thiêng liêng hay tu đức (spiritual formation) cho họ để sau này ra phàm thế, họ không bị chao đảo bởi những cám dỗ về tiền bạc, về hư danh trên thế và tha hóa. Trong mục đích này, không nên làm ngược trở lại sự kiện nhiều chủng sinh đang còn học những đã đưa nhau đi tìm «cha mẹ nuôi, cha thiêng liêng, anh tinh thần và người quí giá để hàng tháng để nhận những gói quà hay tiền bạc gửi về trợ giúp cho gia đình và mai sau để làm «Ông bà, anh, cha tinh thần của Cha mẹ» mặt hư danh rồi thì mất thì những nhu cầu ngấm ngầm vẫn còn ham thích đi tìm.

II- THỰC TRẠNG THA HÓA, SUY ĐỆI ĐẠO ĐỨC (Moral deterioration)

Sau hết, cũng trong tinh thần coi trọng phúc đức là Kitô hữu hiện là để làm nên trong Giáo Hội, chúng ta cần nhìn nhận thực trạng tình trạng tha hóa, suy thoái đạo đức (moral deterioration) trầm trọng trong Xã Hội Việt Nam và một vài nơi trong Giáo Hội hiện nay quê nhà.

Nói ra điếu này, tôi có thể biết kết án là ngược đãi, là xúc phạm đến uy tín của nhiều đồng bào. Nhưng thực tế đau lòng khi tôi phải mạnh dạn nói lên một lẽ hiển nhiên cho dù có bị trích và hiểu lầm.

Thực tế, thực trạng hiện không ai chối cãi được sự thực sa đọa, tha hóa, tham nhũng trầm trọng của xã hội .. hiện nay, mặt thực trạng không che giấu nổi và còn để ra để những biện pháp «cứu chữa» những cho đến nay kết quả không đi đến đâu. Sa đọa, thoái hóa vì không còn ý thức đạo đức, giá trị luân lý nào được tôn trọng nữa. Cho nên, mặt sự ngược đãi ta là đạo, bóc lột, gian manh, trầm cảm sự vô luân chế độ tiền bạc và lợi nhuận, để lên mặt giá trị tinh thần, đạo đức thực là nền tảng của xã hội và đời sống gia đình Việt Nam.

Trong bối cảnh này, những người có niềm tin vào một Thiên Chúa công bình, thánh thiện và nhân ái, chúng ta phải làm gì? Phải chăng đây là thời cơ thuận tiện, là dịp may để làm nhân chứng cho Chúa Kitô «Đừng vì tiền bạc sang phú quý, những đã thấy trở nên nghèo khó vì anh em đừng lấy cái nghèo khó của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có» (2 Cr 8, 9) ?

Như vậy, Giáo Hội có cần sống «cái nghèo» của Chúa Giêsu, để sinh ra trong hàng bò lừa và

không nhà, không cửa và khi chết, không có chôn, phải mướn ngôi mộ trống cửa ngói khác để nằm tạm trong 3 ngày?

Chúa Giêsu có «đóng kịch» nghèo khó cùng đói hay thực sự Người đã sống và chết nghèo như vậy để cho con người được cứu sang trong Nước Thiên Chúa?

Như thế, giáo sĩ có được tham gia vào cuộc chuyển đổi tìm kiếm bác ái, danh lợi, vui thú theo trào lưu tha hóa cửa xã hội không? Có nên tiếp tục đưa nhau ra nước ngoài để xin tiền và xây nhà thờ mới, đắp bệ nhà thờ cũ để phô trương không?

Nếu việc xây cất này là cần thiết, thì tại sao nhiều xứ có nhà thờ đẹp nát cần tái thiết, nhưng cha xứ lại không có cách nào xuất ngoại để xin tiền trở, trong khi nhiều xứ có nhà thờ còn tốt mà cha xứ cứ đi liên tục để xin tiền và làm gì??? Các Nhà Dòng, Tu Hội cũng vậy. Nhu cầu thực sự có nhiều như vậy không mà tại sao hàng tu viện, hàng thánh, luôn có những nỗ lực thu hút nhiều Công đoàn để xin trợ giúp các giáo xứ Việt Nam tại Mỹ? Tình trạng này đã đến mức «thái quá =excessive» rồi đó, nên cần phải «stop» lại để cứu vãn thanh danh cho Giáo Hội, cho giáo sĩ và tu sĩ, đang bị tai tiếng vì thực trạng tha hóa cửa một số người...

Sau hết những đáng quan tâm hơn nữa là tình trạng «simonia» một vài nơi và một số phần tử trong Giáo Hội đã phạm, liên quan đến «thực tế» xin phong chức linh mục và các khố Dòng nữ... vì danh vị «Ông Cha, Bà Soeur» vẫn còn rất hấp dẫn đối với nhiều người. Có một «trung tâm ...» là biểu hiện của tội lỗi này nơi những người đã bị tha hóa vì ham mê tiền cửa và làm nhuốc cho Giáo Hội. Có một điều đáng chính trị ban đầu của nó để chuyên chế một nơi dung mạo mà chỉ những người và những người đang sống sống nó mới hiểu ý nghĩa thực sự của nó mà thôi. Ai có tai thì nghe và tự hiểu. Những người đó đã biến Giáo Hội thành một «tổ chức buôn lậu» một nơi buôn bán thánh chế không còn là một phạm pháp tội của người do chính Chúa Giêsu thiết lập trên nền tảng các Tông Đồ với sự minh hoàn toàn siêu nhiên nữa.

Tôi tin chắc rằng các Giám mục và Bề trên các Dòng không biết và không dung dăng tình trạng này, nhưng đó là điều có thực cần được các ngài lưu tâm điều tra để sửa chữa và cứu vãn cho Giáo Hội khỏi lún sâu vào hố suy thoái vì cửa cửa và chết hèn. Giáo Hội phải thực sự nghèo như Chúa Kitô thì mới chinh phục được lòng người.

Xã hội sa đọa, tha hóa vì tiền, vì «chỉ để xin cho». Đeo đũa, luân lý đã hỏng chỉ cho tham

Một Thoáng Suy Tư Về Giáo Hội Công Giáo Việt Nam (Bài II)

Tác Giả: LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân
Thứ Sáu, 11 Tháng 6 Năm 2010 10:21

Vì người cá nhân vì danh vì người, chức quyền, địa vị và quá ham mê tiền của, vui thú bất chính. Thước kẻ này đáng phải lên án và dìm tắt.

Giáo Hội cần thiếp phải sống nhân chứng cho Chúa Kitô trong bối cảnh này bằng hành động cụ thể lên án mọi hình thức thoái hóa, vô luân, vô đạo của xã hội, của thời đại.

Nếu không, Giáo Hội sẽ trở nên bất lực và bất chính. Đấng đã gọi và ủy thác sự mission phúc âm hóa để chuộc muôn người trong Chúa Kitô.

Tôi thành tâm cầu mong cho Giáo Hội được trở nên tinh tuyền, thánh thiện hơn nữa để xứng đáng là «Hiệp thể» của Chúa Giêsu khó nghèo, thánh thiện, công chính và nhân ái.

LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân
Chánh xứ

St. Gregory The Great Church
10500 Nold Dr.
Houston, TX 77016.
(713) 631-3681
email: huantngo@aol.com